

FARSKÝ LIST

20. január - 26. január 2025, číslo 582

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

V časti buly *Spes non confundit* nadpísanej ako „**Ukotvení v nádeji**“ sa pápež venuje aj niektorým konkrétnym dôsledkom našej nádeje. Prvým je **ŠŤASTIE** – pretože pre žiaden iný dôvod nás náš Otec nestvoril, Kristus nevykúpil a Duch nenaplnil, len pre tento: „Čo s nami teda bude po smrti? S Ježišom je za týmto prahom večný život, ktorý spočíva v plnom spoločenstve s Bohom, v kontemplácii a účasti na jeho nekonečnej láske. To, čo teraz prežívame v nádeji, potom uvidíme v skutočnosti. Svätý Augustín v tejto súvislosti napísal: „Keď sa celkom primknem k tebe, nepocítim nikdy bolesť ani trápenie, môj život oživne, lebo tebou bude naplnený.“ Čo teda bude charakterizovať túto plnosť spoločenstva? Že budeme šťastní. Šťastie je povolaním človeka, cieľom, ktorý sa týka každého“ (SNC 21), píše pápež. Je veľa ľudí, ktorí svoju nádej upierajú len k tomuto svetu a prosia Boha len o „zdravie, Božiu pomoc“ v tomto živote a o to, aby bol čo najdlhší. A zase iní, ktorí žijú mimo Katolíckej Cirkvi a nemajú jej poznanie ani skúsenosť, si aj Nebo predstavujú ako akýsi „pozemský raj“, kde budeme žiť to isté, čo teraz, ale len lepšie, bez chorôb, bez násilia a nespravodlivosti a bez smrti. Aj na ich adresu pápež pokračuje: „Čo je však šťastie? Aké šťastie očakávame a po akom túžime? Nie pominuteľné šťastie, prchavé uspokojenie, ktoré keď dosiahneme, žiadame si čoraz viac a viac, v špirále chamtivosti, v ktorej ľudská duša nikdy nemá dosť, ale vždy cíti väčšiu prázdnotu. Potrebujeme šťastie, ktoré sa definitívne uskutoční v tom, čo nás naplňa, teda v láske, aby sme mohli už teraz povedať: „Som milovaný, preto existujem; a budem existovať navždy v Láske, ktorá nesklame a od ktorej ma nikdy nič a nikto nebude môcť odlúčiť.““ (SNC 21). Alebo stav (a teda nie vec ani miesto), o ktorom hovorí Katechizmus, že „tento dokonalý život s Najsvätejšou Trojicou, toto

spoločenstvo života a lásky s ňou, s Pannou Máriou, s anjelmi a so všetkými blaženými sa volá „nebo“. Nebo je posledný cieľ človeka a splnenie jeho najhlbších túžob, stav vrcholnej a definitívnej blaženosti.“ (KKC 1024). Druhou vecou, ktorej sa pápež dotýka, je **SÚD**. Ten akoby stále stál medzi nami a týmto blaženým stavom Neba, ako hovorí Katechizmus: „Keď na konci čias príde oslávený Kristus súdiť živých i mŕtvych, odhalí skryté úmysly sŕdc a každému človekovi odplatí podľa jeho skutkov a podľa toho, či milosť prijal, alebo odmietol“ (KKC 682). Alebo nie? Čo vlastne stojí medzi nami a onou blaženosťou Neba? Pápež na margo toho hovorí: „Ďalšou skutočnosťou spojenou s večným životom je Boží súd na konci nášho života, aj na konci čias. ... Súd Boha, ktorý je láskou (porov. 1 Jn 4, 8. 16), nemôže nevychádzať z lásky,... Je to teda iný súd ako súd ľudí a pozemských súdov; treba ho chápať ako pravdivý vzťah k Bohu-láske a k sebe samému v rámci nepochopiteľného tajomstva Božieho milosrdenstva.“ (SNC 21). Alebo – prečo sa nepozrieť rovno na Ježišov súd nad Jeruzalemom, ako ho vidíme vo Svätom Písme? Čím sa tento súd vyznačuje? • Ak niekoho milujete a túžite ho obdarovať, nebudete si klást žiadne zbytočné a ťažké podmienky a ani ho nezavrhnate a neodsúdite preto, že tieto požiadavky nesplnil, hoci keby ste chceli, mohli by ste ho obdarovať bez ohľadu na to, či ich splnil alebo nie. Takisto je naivné predstavovať si Boha tak, ako si Ho vo svojej naivite predstavoval známy komik George Carlin, že vraj „náboženstvo skutočne presvedčilo ľudí, že tam hore za oblakom žije neviditeľný muž, ktorý sleduje všetko čo robíte, každú minútu každého dňa. A ten neviditeľný muž má špeciálny zoznam desiatich vecí, ktoré nechce, aby ste robili. Ak jednu z tých desiatich vecí spravíte, neviditeľný má špeciálne miesto, plné ohňa a dymu a mučenia a múk, kde vás pošle žiť a trpieť a

horieť a dusiť sa a kričať a plakať na večné veky do konca času. Ale on vás miluje!“ V skutočnosti Boh nás stvoril úplne zadarmo. Keď sme sa voči Nemu prehrešovali, „v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy“ (2 Kor 5, 19) – tiež zadarmo. A nakoniec poslal Ducha, sám Život, Zbožšťovateľa, aby nás naplnil – tiež zadarmo. Nie, Boh si nikdy nijaké podmienky nedal ani nedáva. • Existuje len jediná podmienka – spasiť sa. Zbožštiť sa. Prijatť tento Dar, žiť tento blažený život, zotrvať v toto blaženom stave. To je všetko. A isto chápeme, že sa nedá žiť nebeský život inak, než ho žiť a že ak ho nežijeme, tak ho nežijeme a nič s tým už nikto nezmôže. Ak teda chceš žiť „tento dokonalý život s Najsvätejšou Trojicou, toto spoločenstvo života a lásky s ňou, s Pannou Máriou, s anjelmi a so všetkými blaženými,“ tak ho musíš žiť a naučiť sa ho žiť. Bez toho to nijakovsky nejde. A tak vidíme Ježiša-Boha, ktorý „koľko ráz ... chcel zhromaždiť tvoje deti ako sliepka svoje kuriatka pod krídla, a nechceli ste“ (Lk 13, 34), ktorý k nim posielal „prorokov, učiteľov múdrosti a zákonníkov. Vy niektorých z nich zabijete a ukrižujete, iných budete bičovať vo svojich synagógach a prenasledovať z mesta do mesta“ (Mt 23, 34), ktorý nakoniec neváha dať svoj život, keď „trpel za hriechy, spravodlivý za nespravodlivých“ (1 Pt 3, 18) a vôbec, robí úplne všetko preto, aby každého nakoniec do tohto blaženého života priviedol. A potom Ho vidíme, ako (dokonca s bičom v ruke!) očisťuje Chrám a ukazuje lásku, ktorá je všetko iné, len nie slabosť či sentiment. Toto si my, ľudia, často mylíme. Myslíme si, že láska je cit, zhovievavosť, sentiment. A tak z lásky tolerujeme, keď ľudia konajú zlo, nenapomínáme ich, mlčíme, dokonca nevydávame svedectvo Pravde, len „aby bol v rodine pokoj“, ako to občas hovoríme, alebo aby sme sa niekoho nedotkli, neurazili ho náhodou alebo niečo podobné. Ale čo je to za lásku, ktorá nechá bezcitne a bez štipky súcitu tohto človeka v temnote nevedomosti, ďaleko od Krista, v otroctve hriechu a nedbá riskovať jeho večné zatratenie v Pekle? Toto je láska – nechať druhého trpieť, trápiť sa, umierať?

Nečudo, že sami sme potom rovnako prázdni, mŕtvi a plní utrpenia, pretože s takouto bezcitnosťou a sebeckom, v ktorom si volíme radšej svoje pohodlie namiesto dobra a šťastia a spásy druhého, ako by sme s týmto postojom mohli žiť nebeský Život a byť v Bohu, ktorý Je Láska? A nakoniec Ježiš ukazuje, že láska znamená aj rešpekt k slobode a voľbe toho, koho milujeme – ale nie skôr, než sme urobili, tak ako On, všetko, úplne všetko pre to, aby sme „zachránili aspoň niektorých“ (porov. 1Kor 9, 22). A tak vidíme nakoniec Krista, ktorý s plačom a bolesťou necháva svojmu milovanému ľudu slobodu a po tom, čo urobil všetko, čo bolo možné urobiť, necháva ho ísť tak, ako si to vyvolil: „Nech sa ti stane, ako chceš!“ (Mt 15, 28). Byť v Nebi teda znamená žiť Boží Život v Bohu. Vojsť do Neba znamená naučiť sa takto žiť a naozaj tak žiť, už tu a teraz. A to znamená naučiť sa milovať ľudí tou istou zarytou až tvrdou láskou, ako Boh miluje nás.

Súčasťou každého jubilejného roka sú aj s ním spojené mimoriadne odpustky. Práve oni sú často veľmi málo pochopené, ba dokonca niektorými aj odmietané ako niečo zlé. O čo teda ide? Katechizmus hovorí: „Odpustky sú odpustenie časného trestu pred Bohom za hriechy, ktoré sú už odpustené, čo sa týka viny. Dostane ho náležite pripravený veriaci v Krista za istých a stanovených podmienok pomocou Cirkvi, ktorá ako služobníčka vykúpenia [svojou] mocou rozdáva a aplikuje poklad zadostučinení Krista a svätých. Odpustky sú čiastočné alebo úplné podľa toho, či oslobodzujú od časného trestu za hriechy čiastočne alebo úplne.“ (KKC 1471). Ako tomu rozumieť? **HRIECH JE PREVINENIE** sa voči Bohu. Vyžaduje od Boha odpustenie. Pápež vysvetľuje, že „sviatosť pokánia nás uisťuje, že Boh zotrie naše hriechy“ (SNC 23) – ba vlastne to už urobil vo svojom milosrdenstve ešte prv, než sme Ho o to prosili, ako vraví Písmo, že „v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy“ (2 Kor 5, 19) a pokračuje, že „sotvakto zomrie za spravodlivého; hoci za dobrého by sa azda niekto odhodlal umrieť. Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte

hriešnici. Tým skôr sa teda skrze neho zachránime od hnevu teraz, keď sme už ospravedlnení jeho krvou!“ (Rim 5, 7-9). Vina našich hriechov je už teda raz a navždy odstránená skrze Krv Krista, Nepoškvrneného Baránka. Ale samo odpustenie ešte neznamená spasenie sa – preto aj Pavol hovoril o odpustení ako o niečom minulom, ale o záchrane, čiže spásе, ako o niečom ešte len budúcom! Prečo? **HRIECH JE OPUSTENIE BOHA.** Katechizmus vysvetľuje, že „ťažký hriech nás pozbavuje spoločenstva s Bohom, a preto nás robí neschopnými večného života, ktorého pozbavenie sa volá „večný trest“ za hriech“ (KKC 1472) a dodáva, že tieto tresty sa „nemajú chápať ako určitý druh pomsty, ktorou Boh postihuje zvonku, ale skôr ako tresty vyplývajúce zo samej povahy hriechu,“ čiže objektivný následok hriechu. Spása znamená byť zbožštený v Bohu. Ak nie som v Bohu a v jednotе s Bohom, nemôžem byť zbožštený. Ostať nezbožštený znamená byť zatratený a to je Peklo. Božie odpustenie otvára bránu k nášmu návratu k Bohu, ako nalieha Apoštol, keď hovorí, že „v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia. Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom! Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.“ (2 Kor 5, 19-21). Tým zároveň vysvetľuje povahu tohto návratu. Zbožštenie vyžaduje jednotu s Bohom. A jednota s Bohom vyžaduje podobnosť s Bohom, veď ako by sme mohli byť s Bohom jedno, ak by sme si s Ním neboli podobní? Preto sa musíme „stať Božou spravodlivosťou“, byť ako On, žiť ako On, myslieť ako On. To je podstata pokánia, ako o ňom hovorí Katechizmus, že „pokánie je radikálne preorientovanie celého života, návrat, obrátenie sa k Bohu celým srdcom, zanechanie hriechu, odvrátenie sa od zla spojené s odporom k zlým skutkom, ktorých sme sa dopustili. Zároveň zahŕňa v sebe túžbu a rozhodnutie zmeniť život s nádejou na Božie milosrdenstvo a s dôverou v pomoc Božej milosti. Toto obrátenie srdca sprevádza

spasiteľná bolesť a spasiteľný zármutoк, ktoré cirkevní otcovia nazvali animi cruciatus (trýzeň duše), compunctio cordis (skrúšenosť srdca).“ (KKC 1431). Toto je obrátenie, toto znamená byť obráteným človekom! „Bez neho skutky pokánia zostávajú neplodné a klamné“ (KKC 1430) – vrátane svätej spovede, ktorá je práve sviatosťou pokánia a zmierenia a teda návratu človeka k Bohu! Veru, spoveď nie je nejaké pravidelné „očisťovanie“ sa od hriechov, ktoré konáme, ale ich skutočné zanechanie a premena života spolu s odporom, hnusom, nenávisťou ku zlu a k hriechu! Ako hovorí pápež, „sviatosť zmierenia nie je len krásnou duchovnou príležitosťou, ale predstavuje rozhodujúci, zásadný a nevyhnutný krok na ceste viery každého človeka. V ňom dovoľujeme Pánovi, aby zničil naše hriechy, obnovil naše srdcia, pozdvihol nás a objal, aby nám dal poznať svoju nežnú a súcitnú tvár.“ (SNC 23). **HRIECH V NÁS ZANECHÁVA NÁSLEDKY**, „hriech „zanecháva stopy“, prináša so sebou následky: nielen vonkajšie, pokiaľ ide o dôsledky spáchaného zla, ale aj vnútorné, pretože „každý hriech, aj všedný, má za následok nezdravé pripútanie k stvoreniam, ktoré potrebuje očistenie, či už tu na zemi, alebo po smrti, v stave nazývanom očisťec“ (KKC 1472)“ (SNC 23), hovorí pápež a cituje Katechizmus. Poznáme to – od prchkosti, od pocitu krivdy a zranenia, od závislosti na veciach sveta, od tých „tradičných“ ako je závislosť na jedle, na alkohole, možno na drogách, až po závislosti na internete, na uznani, na vplyve, moci a autorite, na vlastnej veľkosti, na súdení iných a na porovnávaní sa s nimi,... samo naše myslenie je zhrubnuté, necitlivé, mnohé zlé a ohavné veci nám už začali pripadať bežné, normálne, prirodzené, navykli sme si vo svete na ne... – je toho množstvo. Všetko toto nás púta k starému životu, ktorého sme sa vzdali, ťahá nás naspäť do sveta, od ktorého sme sa rozhodli odpútať. O nich hovorí Apoštol a vysvetľuje, že duchovný život do veľkej miery spočíva v odstraňovaní týchto starých návykov starého človeka v nás a starého života. A varuje, že ak by sme v tomto neuspeli a vrátili sa kvôli týmto závislostiam späť k starému

životu vo svete – tak prehráme! Veď toto je povaha ťažkého, smrteľného hriechu, že „odvracia človeka od Boha, ktorý je jeho posledným cieľom a jeho blaženosťou, a to tým, že človek dáva prednosť nejakému nižšiemu dobru pred Bohom“ (KKC 1855). A práve tohto tretieho sa týkajú odpustky. Nemôžu uzdravovať následky hriechov, ktoré sme ešte v pokání takto jasne nezanechali – preto podmienkou ich získania je „zanechanie akejkoľvek náklonnosti k akémukoľvek hriechu, aj všednému“ – napríklad aj vo vcelku bežnej praxi ich obhajovania, že veď je to niečo prirodzené, sme slabí a krehkí ľudia a teda je normálne, že hrešíme. Aj toto je forma náklonnosti k hriechu! A tak, ako viera a nádej nás vedú k obráteniu a k rozhodnutiu radikálne zmeniť život a zanechať hriech, láska

je tá, ktorá nás vyslobodzuje aj z ich následkov a uzdravuje nás. Preto Katechizmus o tom hovorí, že „obrátenie, ktoré pochádza z vrúcnej lásky, môže dôjsť až k úplnému očisteniu hriešnika, takže už nezostane nijaký trest.“ (KKC 1472). Nezáleží teda na veľkosti odpustkového úkonu. Kedysi to mohla byť púť do Jeruzalema alebo účasť na krížovej výprave. Dnešné odpustkové úkony nám môžu pripadať smiešne malé. Dôležitá je ale láska, s ktorou ich konáme. Ak niet lásky a dokonca stále milujeme hriech, nespôsobia v nás nič. Ale ak ich vykonáme s veľkou láskou, s veľkou túžbou byť úplne a naskrz svätí, úplne opustiť svet a patriť iba Bohu, svojmu Milovanému, potom sa spoja s Jeho milosťou (ktorá nie je ničím iným, než Božou Láskou!) a prinášajú nám oslobodenie a uzdravenie!

	Čičava	Komárany	Merník
Po	<i>Prepodobný a bohonositel'ný otec Eutymios Veľký</i>		
20.1.	17.00 +Július Zakoŕvič		
Ut	<i>Prepodobný otec Maxím Vyznávač; svätý mučeník Neofyt</i>		
21.1.			17.00 +Ján Vasíľko
St	<i>Svätý apoštol Timotej; svätý prepodobný mučeník Anastáz Perzský</i>		
22.1.	<i>Deň svätého Šarbela</i>		
	17.00 liturgia, pomazanie olejom sv. Šarbela a úcta relikvie		
Št	<i>Svätý hieromučeník Kľement, ankyrský biskup</i>		
23.1.		17.00	
Pi	<i>Prepodobná matka Xénia Rímska</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
24.1.	17.00		
So	<i>Svätý Gregor Teológ</i>		
25.1.			
Ne	<i>Tridsiata piata nedeľa po Päťdesiatnici</i>		<i>Zbierka na opravu chrámu</i>
26.1.	<i>Prepodobný otec Xenofont, manželka Mária a synovia</i>		
	9.15 *ZBP r. Leškóvová	7.30	11.00 *za farnosť

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete.

"Jubilejná púť slovenských gréckokatolíkov do Ríma sa uskutoční v dňoch 24-27/10/2025. Ak plánujete púťovať skupinovo autobusom, alebo letecky, je nutné sa prihlásiť do dnes. Po tomto termíne to bude možné už len ak sa niekto odhlási, alebo len individuálne. Informácie o možnostiach púti a prihlasovaní nájdete na plagáte, alebo po naskenovaní QR kódu z farského listu."

